Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
YVESA BOTA
od 9. travnja 2014.[1]

Spojeni predmeti C-119/13 do C-121/13

eco cosmetics GmbH & Co. KG (C-119/13)
protiv
Virginie Laetitia Barbara Dupuy,
Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH (C-120/13)
protiv
Tetyana Bonchyk
i
Rechtsanwaltskanzlei CMS Hasche Sigle, Partnerschaftsgesellschaft (C-121/13)
protiv
Xceed Holdinga Ltd

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Amtsgericht Wedding (Njemačka))

„Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Europski platni nalog – Uredba (EU) br. 1896/2006 – Izostanak valjane dostave – Preispitivanje – Poštovanje prava na obranu – Članak 47. Povelje“

1. Pravni okvir svih ovih zahtjeva za prethodnu odluku je Uredba (EZ) br. 1896/2006[2] o uvođenju postupka za europski platni nalog. U njima se postavlja pitanje može li u slučaju izostanka dostave europskog platnog naloga tuženiku, ovaj potonji zahtijevati analognu primjenu članka 20. Uredbe br. 1896/2006.

2. Prema toj odredbi, nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2. te uredbe, postoji mogućnost, da se pod određenim uvjetima podnese zahtjev za preispitivanje platnog naloga pred nadležnim sudom u državi članici porijekla (dalje u tekstu: sud porijekla) zbog izvanrednih okolnosti. Tuženik osobito ima pravo zatražiti preispitivanje tog platnog naloga ako je dostavljen na jedan od načina predviđenih u članku 14. navedene uredbe i ako dostava bez tuženikove krivnje nije izvršena u roku koji bi mu omogućio pripremu obrane.

3. U ovom mišljenju, iznijet ću razloge zbog kojih smatram da se Uredba br. 1896/2006 mora tumačiti na način da se protivi analognoj primjeni svog članka 20. na slučaj u kojem europski platni nalog nije dostavljen tuženiku ili mu nije dostavljen na valjan način. Kako bi se zajamčilo poštovanje prava na obranu, tuženik mora raspolagati neovisnim pravnim sredstvom pred sudom porijekla koje mu omogućava da dokaže, da mu taj platni nalog nije dostavljen i prema potrebi da se utvrdi njegova nevaljanost.

1 — Izvorni jezik: francuski

2 — Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog (SL L 399, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 7., str. 94.).

I – **Pravni okvir**

A – *Pravo Unije*

4. U članku 1. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 1896/2006, navodi se da je njezina svrha „pojednostavnjivanje, ubrzavanje i smanjenje troškova parničenja u prekograničnim slučajevima koji se odnose na nesporne novčane tražbine uspostavljanjem postupka europskog platnog naloga“.

5. Članak 13. te uredbe predviđa kako slijedi:

„Europski platni nalog može se dostaviti tuženiku u skladu s nacionalnim pravom države u kojoj se izvršava dostava na jedan od sljedećih načina:

(a) osobnom dostavom s potvrdom preuzimanja [povratnicom], koja uključuje datum primitka [uručenja], a koju potpisuje tuženik;

(b) osobnom dostavom koja se potvrđuje ispravom koju potpisuje nadležna osoba koja je izvršila dostavu a u kojoj se navodi da je tuženik preuzeo [tuženiku uručen] dokument ili ga je odbio preuzeti bez zakonitog obrazloženja, te datuma dostave;

(c) dostavom poštom koja je potvrđena priznanicom [povratnicom] koja uključuje datum primitka [uručenja] a koju potpisuje i vraća tuženik;

(d) dostavom elektroničkim putem kao što je faks uređaj ili elektronička pošta, koja je potvrđena priznanicom [povratnicom], uključujući datum primitka [uručenja], a koju potpisuje i vraća tuženik.“

6. Članak 14. te uredbe, naslovljen „Dostava bez dokaza o preuzimanju od strane tuženika [o uručenju tuženiku]“, propisuje kako slijedi:

„1. Europski platni nalog također se može dostaviti tuženiku u skladu s nacionalnim pravom države u kojoj se izvršava dostava na jedan od sljedećih načina:

(a) osobnom dostavom na tuženikovu osobnu adresu osobama koje žive u istom kućanstvu kao tuženik ili su u njemu zaposlene;

(b) u slučaju samozaposlenog tuženika ili pravne osobe, osobnom dostavom u tuženikov poslovni prostor osobama koje tuženik zapošljava;

(c) odlaganjem naloga u tuženikov poštanski sandučić;

(d) pohranjivanjem naloga u poštanskom uredu ili kod nadležnog javnog tijela, uz obavijest o tom pohranjivanju koja se dostavlja u tuženikov poštanski sandučić, pod uvjetom da se u pisanoj obavijesti jasno navede da se radi o sudskoj ispravi ili da se navede pravni učinak obavijesti, odnosno da se radi o dostavi sudskih dokumenta te da počinju teći rokovi;

(e) dostava poštom bez dokaza iz stavka 3. u slučaju kada tuženik ima adresu u državi članici porijekla;

(f) dostava elektroničkim putem koja se potvrđuje automatskom potvrdom dostave [uručenja], pod uvjetom da je tuženik unaprijed izričito prihvatio takav način dostave.

2. Za potrebe ove Uredbe, dostava na temelju stavka 1. nije prihvatljiva ako tuženikova adresa nije sa sigurnošću poznata.

3. Dostava u skladu sa stavkom 1. točkama (a), (b), (c) i (d) potvrđuje se [dokazuje se]:

(a) dokumentom koji je potpisala nadležna osoba koja je izvršila dostavu, u kojem se navode:

i. način dostave;

i

ii. datum dostave;

i

iii. u slučaju da je nalog dostavljen osobi koja nije tuženik, ime dotične osobe i njezin odnos s tuženikom;

ili

(b) priznanica [povratnica] osobe kojoj je dokument dostavljen, na temelju stavka 1. točke (a) i (b).“

7. Članak 16. Uredbe br. 1896/2006 propisuje kako slijedi:

„1. Tuženik može uložiti prigovor na europski platni nalog pred sudom porijekla koristeći se standardnim obrascem F koji je utvrđen u Prilogu VI., koji mu se dostavlja zajedno s europskim platnim nalogom.

2. Prigovor se šalje unutar 30 dana od dostave naloga tuženiku.

[...]“

8. Naposljetku, članak 20. te uredbe predviđa mogućnost za tuženika da zahtijeva preispitivanje europskog platnog naloga. Tako ta odredba propisuje:

„1. Nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2., tuženik ima pravo podnijeti zahtjev za preispitivanje europskog platnog naloga pred [...] sudom [...] porijekla u slučaju kada:

(a) i. je platni nalog dostavljen na jedan od načina iz članka 14.;

i

ii. bez tuženikove krivnje dostava nije izvršena u roku koji bi mu omogućio da pripremi obranu;

ili

(b) ne svojom krivnjom, tuženik je bio spriječen uložiti prigovor na tražbinu zbog više sile ili zbog izvanrednih okolnosti,

pod uvjetom da u svakom slučaju postupi bez odgađanja.

2. Nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2., tuženik također ima pravo zahtijevati provjeru europskog platnog naloga pred [...] sudom u ishodišnoj državi članici gdje je platni nalog očigledno krivo izdan, uzimajući u obzir zahtjeve koje propisuje ova Uredba, ili zbog izvanrednih okolnosti.

3. Ako sud odbije tuženikov zahtjev jer ne postoje temelji za preispitivanje iz stavaka 1. i 2., europski platni nalog ostaje pravovaljan.

Ako sud odluči da je preispitivanje opravdano na temelju jednog od razloga iz stavaka 1. i 2., europski platni nalog postaje ništav."

B – *Njemačko pravo*

9. U njemačkom pravu postupak u svezi s platnim nalozima uređen je Zakonikom o parničnom postupku (Zivilprozessordnung, u daljnjem tekstu: ZPO). Tako u verziji ZPO-a koja se primjenjuje na glavne postupke, njegov članak 692. stavak 1. točka 1. i članak 700. stavak 3. prva rečenica predviđaju da se nakon ulaganja prigovora, neovisno o njegovoj (ne)dopuštenosti, (ne)pravodobnosti i (ne)urednosti, platni nalog automatski dodjeljuje sudu nadležnom za rješavanje spora.

10. Na temelju članka 690. stavka 1. točke 5. ZPO-a, nakon zahtjeva za izdavanje platnog naloga, vjerovnik mora navesti sud koji je nadležan za rješavanje spora u slučaju prigovora.

11. Drukčije vrijedi za zahtjev za izdavanje europskog platnog naloga u odnosu na koji Amstgericht Wedding (Njemačka) objašnjava, da nije predviđeno navođenje suda nadležnog u slučaju spora. Do ustupanja sudu nadležnom za rješavanje spora nakon ulaganja prigovora u skladu s člankom 17. stavkom 1. i 2. Uredbe br. 1896/2006, dolazi samo u skladu sa zakonodavstvom države članice porijekla, to jest države članice u kojoj je donesen europski platni nalog.

12. Sud koji je uputio zahtjev navodi da prema članku 1090. stavku 1. prvoj rečenici i članku 2. prvoj rečenici ZPO-a, to znači da je europski sud, koji je nadležan za europski platni nalog, poziva vjerovnika da označi nadležan sud u slučaju spora. Sve dok vjerovnik ne postupi u tom smislu ili ako ne označi niti jedan sud, predmet se neće ustupiti drugom sudu. Sud koji je uputio zahtjev zaključuje iz toga da tužitelj raspolaže europskim platnim nalogom s potvrdom njegove izvršivosti, ali tuženik nema nikakvu mogućnost provjeriti putem suda je li poštovan rok za podnošenje prigovora, čak ni činjenicu da taj rok nikada nije počeo teći, stoga što spis nije ustupljen sucu u skladu s općim postupovnim pravilima i stoga što preispitivanje predviđeno u članku 20. Uredbe br. 1896/2006 nije izravno primjenjivo.

II – **Činjenično stanje u glavnim postupcima**

A – *Predmet C-119/13*

13. Eco cosmetics GmbH & Co. KG (u daljnjem tekstu: „eco cosmetics") sa sjedištem u Njemačkoj, zatražio je od Amtsgerichta Wedding da donese europski platni nalog protiv V. L. B. Dupuy s prebivalištem u Francuskoj. U tu svrhu eco cosmetics naveo je adresu u Francuskoj kao adresu prebivališta tuženice. Dana 22. ožujka 2010. Amtsgericht Wedding udovoljio je zahtjevu eco cosmeticsa i izdao europski platni nalog. Taj je platni nalog dostavljen preporučenom pošiljkom s povratnicom na naznačenu adresu, pri čemu je na povratnici naveden dan 31. ožujka 2010. kao datum dostave.

14. Budući da V. L. B. Dupuy nije uložila prigovor, i u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 1896/2006, Amstgericht Wedding je 20. svibnja 2010. proglasio platni nalog izvršivim.

15. Tek je podneskom od 28. srpnja 2010., koji je Amtsgericht Wedding primio 3. kolovoza 2010., V. L. B. Dupuy uložila prigovor protiv europskog platnog naloga. Dopisom od 5. kolovoza 2010. Amtsgericht Wedding izvijestio je V. L. B. Dupuy da je prigovor bio izvan roka i da ona može samo zahtijevati preispitivanje tog platnog naloga na temelju članka 20. Uredbe br. 1896/2006. Stoga je V. L. B. Dupuy podneskom od 7. listopada 2010. zahtijevala preispitivanje navedenog platnog naloga, a dopisom od 13. travnja 2011. iznijela obrazloženje koje sadrži taj zahtjev za preispitivanje.

16. Prema V. L. B. Dupuy europski platni nalog joj nikad nije dostavljen jer je u listopadu 2009. napustila stan koji se nalazi na adresi koju je eco cosmetics naznačio. Ona također navodi da je saznala za taj nalog tek dopisom njezine banke od 23. srpnja 2010. Eco cosmetics je osporio te tvrdnje.

B – *Predmet C-120/13*

17. Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH (u daljnjem tekstu Raiffeisenbank), sa sjedištem u Austriji, zatražio je da se europski platni nalog donese protiv T. Bonchyk, s prebivalištem u Njemačkoj. Amtsgericht Wedding je 2. rujna 2010. usvojio taj zahtjev i donio taj nalog. Taj je sud dva puta bezuspješno pokušao poštom dostaviti navedeni nalog na adrese koje je naveo Raiffeisenbank. Tada je Raiffeisenbank dostavio novu adresu. Europski platni nalog je tada dostavljen na tu novu adresu odlaganjem u poštanski sandučić 1. veljače 2011.

18. Budući da T. Bonchyk nije uložila prigovor, Amtsgericht Wedding je 10. ožujka 2011. proglasio taj nalog izvršivim. Telefaksom od 1. lipnja 2011. T. Bonchyk uložila je prigovor protiv navedenog naloga. Ona je također navela da je samo slučajno saznala za postojanje tog istog naloga. Pojasnila je, nadalje, da od 2009. više nije stanovala na adresi na koji je dostavljen europski platni nalog. Ona je naposljetku navela da joj taj nalog nikad nije dostavljen.

19. Amtsgericht Wedding je dopisom od 17. lipnja 2001. ukazao na to da je prigovor koji je uložila T. Bonchyk bio izvan roka i da najviše što je mogla napraviti jest podnijeti zahtjev za preispitivanje u skladu s člankom 20. Uredbe br. 1896/2006. Podneskom od 24. lipnja 2011. T. Bonchyk je također podnijela zahtjev za preispitivanje europskog platnog naloga.

C – *Predmet C-121/13*

20. Rechtsanwaltskanzlei CMS Hasche Sigle, Partnerschaftsgesellschaft (u daljnjem tekstu: CMS Hasche Sigle), sa sjedištem u Njemačkoj, zatražio je izdavanje europskog platnog naloga protiv Xceed Holdinga sa sjedištem u Cipru. U tu svrhu, CMS Hasche Sigle naveo je adresu u Nikoziji (Cipar). Amtsgericht Wedding je 4. srpnja 2010. usvojio taj zahtjev i potom dostavio europski platni nalog preporučenom pošiljkom s povratnicom na adresu koju je naznačio CMS Hasche Sigle. Iz povratnice proizlazi da je taj nalog dostavljen na tu adresu 30. lipnja 2010. pri čemu se na toj povratnici nalazi potpis i pečat odvjetničkog ureda, no polje „dostavljeno“ ili bilo koje drugo polje nije prekriženo. Dana 10. kolovoza 2010. Amstgericht Wedding proglasio je navedeni nalog izvršivim.

21. Podneskom od 19. listopada 2010. koji je Amtsgericht Wedding primio 20. listopada iste godine, Xceed Holding Ltd podnio je zahtjev za preispitivanje protiv europskog platnog naloga i opreza radi uložio je prigovor protiv tog naloga.

22. Xceed Holding Ltd ističe, a da to nije sporno, da mu navedeni nalog nije nikada dostavljen. To društvo navodi da se do 18. svibnja 2010. njegovo sjedište nalazilo u Larnaki (Cipar), potom u Limassolu (Cipar) i da nikad nije imao kontakt s odvjetničkim uredom koji je primio i potpisao povratnicu. Tek 7. listopada 2010., nakon opomene CMS Hasche Siglea, to je društvo saznalo za europski platni nalog.

23. U tri predmeta Amsgericht Wedding ima sumnje u odnosu na tumačenje Uredbe br. 1896/2006. Sud koji je uputio zahtjev pita osobito, predstavljaju li zahtjevi za preispitivanje, koje su podnijeli tri tuženika u glavnom postupku, valjano pravno sredstvo.

III – **Prethodna pitanja**

24. U tri glavna postupka Amtsgericht Wedding odlučio je prekinuti postupak i postaviti Sudu prethodna pitanja. Ovdje ću reproducirati pitanja upućena u predmetu C-119/13 čije je prvo i treće pitanje istovjetno pitanjima postavljenim u predmetima C-120/13 i C-121713:

„1. Treba li Uredbu br. 1896/2006 [...] tumačiti na način da tuženik može zahtijevati preispitivanje europskog platnog naloga pred nadležnim sudom i kada mu isti nije dostavljen ili mu nije dostavljen na valjan način? Može li se u tu svrhu primijeniti, po analogiji, osobito članak 20. stavak 1. ili članak 20. stavak 2. Uredbe br. 1896/2006?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, pod pretpostavkom da mu platni nalog nije dostavljen ili da mu nije dostavljen na valjan način, mora li tuženik poštovati rokove pri podnošenju svog zahtjeva za preispitivanje? Je li u tu svrhu potrebno primijeniti osobito odredbe članka 20. stavka 3. Uredbe 1896/2006?

3. Također u slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, koje su pravne posljedice u pogledu postupka u slučaju uspjeha zahtjeva za preispitivanje: može li se u tom smislu primijeniti, po analogiji, osobito članak 20. stavak 3. ili članak 17. stavak 1. Uredbe br. 1896/2006?“

IV – **Moja analiza**

25. Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li se Uredba br. 1896/2006 tumačiti na način da tuženik može zatražiti preispitivanje europskog platnog naloga analognom primjenom, članka 20. stavka 1. ili 2. te uredbe kada mu taj nalog nije bio dostavljen ili nije bio valjano dostavljen.

26. U tri glavna postupka sud koji je uputio zahtjev polazi od toga da je dostava europskog platnog naloga izostala ili je bila nevaljana, jer nije obavljena prema minimalnim standardima koji su propisani navedenom uredbom.

27. Zapravo, u ovim se predmetima postavlja pitanje kojim pravnim sredstvom raspolaže tuženik protiv europskog platnog naloga koji mu nije dostavljen ili nije dostavljen na valjan način te je postao izvršiv. Naime, Uredba br. 1896/2006 ne govori ništa u odnosu na moguća pravna sredstva koja se nude tuženiku u takvim okolnostima i stvara time pravnu prazninu. Jedino pitanje jest ono koje su pravne posljedice izostanka dostave ili pravne posljedice nevaljane dostave.

28. Izgleda da sud koji je uputio zahtjev i većina stranaka u postupku smatraju da je jedino pravno sredstvo preispitivanje europskog platnog naloga na temelju članka 20. uredbe. Ne dijelim to mišljenje.

29. Na temelju članka 1. stavka 1. točke (a) navedene uredbe, njezina je svrha pojednostavnjivanje, ubrzavanje i smanjenje troškova parničenja u prekograničnim slučajevima koji se odnose na nesporne novčane tražbine uspostavljanjem postupka europskog platnog naloga. Takav bi se postupak mogao smatrati „jednostranačkim postupkom“ jer nema rasprave pred sudom porijekla i u kojem se tuženik pojavljuje tek u kasnijem stadiju, i to kada sud izda europski platni nalog ili ga dostavi tuženiku.

30. U tom pogledu, Uredba br. 1896/2006 utvrđuje minimalne standarde za načine dostave koji su podijeljeni u dvije kategorije.

31. U prvom redu, članak 13. te uredbe predviđa načine dostave s dokazom o uručenju od strane tuženika. To znači da je potvrđeno da je tuženik primio europski platni nalog koji je donijet protiv njega - i stoga je s njim bio upoznat - i da će mehanizam predviđen navedenom uredbom moći proizvesti svoje učinke.

32. Tako se postupak odvija pred sudom porijekla u skladu s pravilima redovnog parničnog postupka, ako tuženik odluči uložiti prigovor protiv europskog platnog naloga u skladu s člankom 16. Uredbe br. 1896/2006, osim ako je tužitelj izričito zatražio okončanje postupka u tom slučaju [3]. Ako, nasuprot tomu, tuženik ne uloži prigovor protiv tog naloga, sud porijekla, nakon isteka roka iz članka 16. stavka 2. navedene uredbe, bez odgađanja proglašava izvršivost naloga u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 1896/2006, pri čemu njezin članak 19. posebno određuje da se europski platni nalog, koji je postao izvršiv u državi članici porijekla, priznaje i izvršava u drugim državama članicama.

33. Samo će iznimno tuženik moći zatražiti preispitivanje europskog platnog naloga, jer je bio spriječen osporavati tražbinu zbog više sile ili zbog izvanrednih okolnosti bez vlastite krivnje [4], ili stoga što je platni nalog očigledno krivo izdan, s obzirom na zahtjeve utvrđene u toj uredbi ili zbog drugih izvanrednih okolnosti [5].

34. U drugom redu, u članku 14. Uredbe br. 1896/2006 navode se načini dostave bez dokaza o uručenju tuženiku kada je europski platni nalog predan trećoj osobi. Zakonodavac Unije polazi u tom slučaju od pretpostavke da je tuženik trenutno odsutan prilikom dolaska sudskog dostavljača ili poštara. To znači da se kod korištenja tih načina dostave pretpostavlja samo to da je tuženik primio europski platni nalog donesen protiv njega i da je stoga redovno saznao za svoja prava i pravne učinke koji proizlaze iz prigovora ili izostanka odgovora u određenom roku, konkretno iz proglašavanja izvršivosti tog naloga u skladu s člankom 18. te uredbe.

35. Zakonodavac Unije je, međutim, ponovno ovdje predvidio mogućnost da se u obzir uzme eventualno kašnjenje omogućavajući tuženiku da u skladu s člankom 20. stavkom 1. i 2. navedene uredbe, zatraži preispitivanje europskog platnog naloga.

36. S obzirom na iznijeto zaključujem da je valjana dostava od velike važnosti u postupku europskog platnog naloga. On omogućava da se osigura tuženikov pristup svim podacima koji su mu potrebni za njegovu obranu i samim time jamči poštovanje prava na obranu [6]. Komisija je već u pripremnim radovima naglasila ovo pitanje navodeći da se „radi osiguranja poštenog suđenja, tuženika mora u potpunosti poučiti o njegovim postupovnim pravima i obvezama u okviru platnog naloga. […] Jezgrovita, ali potpuna informacija predstavlja stoga neophodan uvjet za osiguranje da rokovi ostanu kratki i da tuženik može odlučiti unutar tih rokova želi li osporiti tražbinu u potpunosti poznavajući posljedice bez da mora zatražiti pravni savjet“ [7].

37. U tome je bit postupka uvedenog Uredbom br. 1896/2006, to jest pomiriti brzinu i djelotvornost sudskog postupka s pravom na obranu u prekograničnim slučajevima koji se tiču nespornih novčanih tražbina. Jednom obaviješten i upoznat s podacima sadržanim u dokumentima koji se moraju priložiti prilikom dostave, tuženik se može koristiti svojim pravima uz potpuno poznavanje predmeta. To je razlog zbog kojeg kasnije raspolaže samo s ograničenim sredstvima za osporavanje izvršenja europskog platnog naloga.

3 — Vidjeti članak 17. stavak 1. te uredbe.

4 — Vidjeti članak 20. stavak 1. točku Uredbe br. 1896/2006.

5 — Vidjeti članak 20. stavak 2. navedene uredbe.

6 — Na temu dostave akta kojim se pokreće postupa vidjeti presudu Trade Agency (C-619/10, EU:C:2012:531, t. 32. i 33.). Vidjeti također presudu Alder (C-325/11, EU:C:2012:824, t. 34. do 36.).

7 — Vidjeti str. 38. Zelene knjige o postupku za europski platni nalog i mjerama kojima se pojednostavnjuju i ubrzavaju sporovi malih vrijednosti (COM(2002) 746 final).

38. Ipak, stoga što je osobno obaviješten o donošenju tog naloga, njegova su prava, a osobito pravo na obranu, u potpunosti poštivana.

39. Nije li isto kao i kada se kod izvršenja tog naloga donesenog na temelju postupka iz članka 14. Uredbe br. 1896/2006 otkrilo, da ga navodni dužnik bez svoje krivnje nije u stvari primio?

40. Sigurno nije.

41. Kao što je prikazano, svrha je dostave u okviru sustava uspostavljenog uredbom očuvanje prava na obranu. Njome se pretpostavlja da je tuženiku uručen europski platni nalog što je očito važan stadij u tom sustavu. Poštivanje tih uvjeta u postupku europskog platnog naloga je od najveće važnosti ako se želi očuvati ravnoteža između različitih ciljeva koje navedena uredba želi postići.

42. Poštivanje prava na obranu ne može se osigurati pretpostavkom kada izvršenje tog nalog otkriva da je ta pretpostavka pogrešna. Tada bi je trebali pretvoriti u neoborivu pretpostavku koja u pogledu prava na obranu ne bi imala smisla.

43. U želji da se pretjerano pojednostavi mehanizam predviđen Uredbom br. 1896/2006 šteta se nanosi upravo pravu na obranu i time članku 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

44. Naime, ponajprije, analogna primjena članka 20. te uredbe dovela bi do toga da se liši najtemeljnijih prava onaj tuženik koji je u dobroj vjeri i koji, zato što mu europski platni nalog nije bio dostavljen u skladu s minimalnim standardima, nije bio obaviješten o mogućim oblicima prigovora, dok bi se, suprotno tomu, osoba kojoj je u valjanom obliku dostavljen taj nalog mogla koristiti tim pravima. Osim činjenice da bi takvo tumačenje bilo suprotno poštovanju prava na obranu zajamčenog člankom 47. Povelje, ono bi također dovelo do nejednakog postupanja prema dvoma tuženicima u dobroj vjeri.

45. Osim toga, kod samog izostanka dostave europskog platnog naloga tuženiku, predmetno potraživanje nije moguće smatrati nespornim, jer je tuženik zbog izostanka takve dostave ni u jednom trenutku nije mogao osporavati. Stoga bi ovdje išli protiv samog cilja Uredbe br. 1896/2006 koja, podsjećam, uvodi postupak europskog platnog naloga za „nesporne tražbine“, ali bi se nadasve očito radilo o povredi prava na obranu koja bi imala ozbiljne pravne posljedice za tuženika. Naime, ako bi analognom primjenom članka 20. te uredbe na predmete obuhvaćene ovim mišljenjem, preispitivanje bilo odbijeno, europski platni nalog zadržava svoju izvršivost, jer ostaje pravovaljan u skladu s člankom 20. stavkom 3. navedene uredbe.

46. Također primjećujem da je zakonodavac Unije promišljeno naveo da sud porijekla ima zadaću osigurati u stadiju izdavanja europskog platnog naloga da se on dostavi tuženiku u skladu s nacionalnim pravom, na način sukladan minimalnim standardima utvrđenim u člancima 13. do 15. Uredbe 1896/2006[8]. Članak 14. navedene uredbe, koji predviđa dostavu bez dokaza o uručenju tuženiku, još više pojašnjava stvar jer u stavku 2. navodi da „dostava na temelju stavka 1. nije prihvatljiva ako tuženikova adresa nije sa sigurnošću poznata“.

47. Naglašavajući zadaću suda porijekla da osigura poštovanje minimalnih standarda u vezi s dostavom, zakonodavac Unije je izrazio svoju volju, da se zajamči poštovanje prava na obranu u jednostranačkom postupku u kojem tuženik u konačnici raspolaže mogućnošću isticanja svojih prava tek u kasnijem stadiju.

8 — Vidjeti članak 12. stavak 5. te uredbe.

48. Koja je stoga svrha postupka iz članka 14. Uredbe br. 1896/2006? Čini mi se očitim. Stvara se pretpostavka koja omogućava da postupak slijedi svoj tijek i da se europski platni nalog proglasi izvršivim, ako se prigovor ne podnese. To je logično jer zbog načina dostave postaje vjerojatnom činjenica da će nalog stići do svog adresata. Radi djelotvornosti, ta vjerojatnost opravdava pokretanje sljedećih postupovnih stadija jer će u velikom broju slučajeva pretpostavka odgovarati stvarnosti. Nasuprot tome, u statistički manje čestom slučaju, u kojem je stvarnost bila drukčija, treba smatrati da dostava nije izvršena. Na općenitoj razini, djelotvornost sustava bit će osigurana, a na pojedinačnoj razini, slobode pojedinaca očuvane.

49. Samo mi se na temelju ovakva tumačenja čini da postupak iz članka 14. Uredbe br. 1896/2006 ne podliježe kritici, osobito onoj pravne teorije [9].

50. Stoga smatram da analogna primjena članka 20. Uredbe br. 1896/2006 na slučajeve, kao što su navedeni u ovom predmetu, nije ni u skladu s tekstom te uredbe ni s njegovim duhom i da je proturječna članku 47. Povelje. Prema mojem mišljenju, navedenom se uredbom ne može tolerirati takva neravnoteža između prava koje nastoji zaštiti.

51. Osim toga, smatram da tuženiku pravno sredstvo ne može biti uskraćeno zato što je bilo samo vjerojatno da je dostava uslijedila iako iz prigovora proizlazi da on nije znao za europski platni nalog. On mora stoga djelotvorno imati na raspolaganju takvo pravno sredstvo kako bi mogao dokazati pred sudom porijekla da nije primio taj nalog. U slučaju u kojem bi taj sud utvrdio izostanak bilo kakve dostave, jedina pravna posljedica, koja iz toga proizlazi prema mojem mišljenju, jest proglašenje nevaljanosti navedenog naloga.

52. S obzirom na ove okolnosti, smatram da se Uredba br. 1896/2006 mora tumačiti na način da se protivi analognoj primjeni svog članka 20. u slučaju u kojem europski platni nalog nije dostavljen tuženiku ili mu nije dostavljen na valjan način. Kako bi se zajamčilo poštovanje prava na obranu, tuženik mora raspolagati neovisnim pravnim sredstvom pred sudom porijekla koje mu omogućava da dokaže da mu taj platni nalog nije dostavljen te da se prema potrebi utvrdi njegova nevaljanost.

53. S obzirom na odgovor koji predlažem dati na prvo pitanje, nije prema mojem mišljenju potrebno odgovoriti na drugo i treće pitanje.

V – **Zaključak**

54. S obzirom na sva iznijeta razmatranja, predlažem Sudu da na prethodna pitanja koja je postavio Amtsgericht Wedding odgovori na sljedeći način:

Uredba (EZ) br. 1896/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uvođenju postupka za europski platni nalog mora se tumačiti na način da se protivi analognoj primjeni svog članka 20. na slučaj u kojem europski platni nalog nije dostavljen tuženiku ili mu nije dostavljen na valjan način.

Kako bi se zajamčilo poštovanje prava na obranu, tuženik mora raspolagati neovisnim pravnim sredstvom pred sudom porijekla koje mu omogućava da dokaže, da mu taj platni nalog nije dostavljen te da se prema potrebi utvrdi njegova nevaljanost.

9 — Pravna znanost je ukazala na tu slabost navedene uredbe. Vidjeti u tom pogledu Guinchard, E., „L'Europe, la procédure civile et le créancier: l'injonction de payer européenne et la procédure européenne de règlement des petits litiges“, *Revue trimestrielle de droit commercial et de droit économique*, 2008., str. 465., i Miguet, J., „Procédure d'injonction européenne“, *Jurisclasseur commercial*, fascicule 185, 2008. Vidjeti također Lopez de Tejada, M., i d'Avout, L., «Les non-dits de la procédure européenne d'injonction de payer», *Revue critique de droit international privé*, 2007., str. 717.